— Що, може, на вальдшнепів поїдемо? — запитав я свого вірного товариша по охоті. — Воно хоч і пізнувато, висипки вже далі на північ посипали, — та, проте, може, ще ж якийсь забарився й у нас. Та й Ральфа треба перевірити, чи не забув він за зиму, як стойку робити! Поїдьмо, провітримося трохи.

— Ні, не поїду! Весняної охоти я не визнаю! Та й тобі не раджу! Я — ворог весняної охоти!

— Чому? Навесні в лісі краса яка!

— От тому, що краса, я й ворог!

І замислився-замислився мій вірний товариш.

А потім питаі:

— Ти молодим коли-небудь був?

— Здаіться, — кажу, — був! Та й що з того?

— Було й мені, — він каже, — колись вісімнадцять літ. І були в мне тоді очі, як сливи, і кучері, як пісня. І була тоді весна. А Галя, що жила, як піти поза садком та перейти леваду, так Галя та, повір мені, була краща, як весна. Такої постаті, таких очей, такої коси, такого голосу і такого погляду, — от заприсягаюся тобі! — ні в кого в світі не було! Мої очі і мої кучері, і все, що в грудях моїх билося й горіло, було для Галі, а Галин погляд був для мене.

— У суботу, Галю, ввечері, як тато з мамою поснуть, прийду, — сказав я Галі.

— А я чекатиму. У клуні, — зашарілася-зашарілася Галя.

Настала субота.

Ой, як же довго, довго в ту суботу не вечоріло! І цілісінький день лилося з грудей тоді в мене:

Коли б уже вечір,

Та й повечоріло...

І довго батюшка тої суботи вечерню правив, і тато якось тоді довго-довго у дворі поралися, і мати — все щось товчуться, все товчуться... І чого, — ти мені скажи, — в отакі суботи час не рисаками їздить, а волами, та такими ж ледачими, що всі б бичі і всі батоги на них, клятих, потрощив би?! Аж ось батьки полягали і поснули. Яку ж я того вечора сорочку одягнув, як же я свої кучері розчесав, як же я чоботи вимастив! А сукняна чумарчина на однім плечі, як пір'їночка. І пішов. Ні, брешу: не пішов, а полетів. Поза садком. Панський тоді той садок був. Липами весь обсаджений. Великими, великими липами. І був тоді місяць май. І липове листя ледь-ледь тільки розтулилося, обгорнуло віти і потихесеньку-потихесеньку шепотить. А місяць на липи ковшами золото сипле. І цвів бузок, і конвалії цвіли. І солов'ї, а солов'ї!! Щось неймовірне! Особливо мені врізався втямки один. Він не співав, він ридав над своїю коханою, що десь недалечко від нього, під кущем обгорнула своїм тепленьким тільцем шоколадні яічка. Він благав її:

Люби! Люби! Люби!

Цілуй! Цілуй! Цілуй!

На хвильку зупинився і знову: "Люби! Люби! Люби!"

І кожне оте його "люби!", кожне його "цілуй!", вилітаючи з гарячих солов'їних грудей його, обгорталося пахощами бузку й конвалій і віночком квітчали трепетне серце його коханої, що гріла під кущем майбутніх солов'яток своїх.

І йшов я, пам'ятаю, через леваду... Вузесенька, вузесенька стежечка понад струмком. Струмок із камінчиками граіться: підбіжить, плюсне на камінчик, блисне сміхом і побіжить далі. А над левадою — ніжні-ніжні шати з золотого серпанку, прозорі-прозорі, як Галині очі, — прозорі, аж до неба од зеленої на леваді трави золоті шати. А далі верби стоять, стоять — ані шелесть! — думу думають. За вербами Галин город, а з городу до двору перелаз... І от я на перелазі. Став. Серце тьох-тьох-тьох!

...Коли це хтось як тьохне мене билом межи в'язи, так я тільки — ой!

— До Галі, гемонський хлопець?! Я тобі дам Галі!

Звідти до левади я біг, мабуть, швидше, ніж до перелазу.

Я впав на леваді в траву і зубами ту траву рвав.

Я плакав. Плакав не з болю — ні. Я плакав, бо я Галі не бачив.

Давно це було...

А й тепер, коли іноді умовляють мене поїхати на весняне полювання, і я стану де-небудь над озерцем і бачу, як на качачий крик, крик, у якому і хотіння, і прохання — та де прохання, — моління! — коли на такий крик мчить зачарований селезень і каменем падаі в воду, — прекрасний, як казка, в своіму весняному вбранні, як писанка, всіма кольорами розмальований, — я завмираю. Отакий я біг левадою до Галі...

І коли я підіймаю рушницю й беру його на мушку, я не селезня бачу на озері, я бачу себе на перелазі і... опускаю рушницю! Ні, друже мій, навесні я не полюю.

Люблю я полювати восени. І качку, і вальдшнепа, і все...

Вальдшнеп, або лісовий кулик, — благородна птиця, трохи менша як наш голуб, темно-рудуватого кольору, з довгим, як у всіх куликів, дзьобом і довгими ногами. Птах він, як сказано, лісовий, у нас не виплоджуіться, а тільки перелітаі: навесні, коли мандруі на північ, на місця свого гніздування, і восени, коли повертаіться у вирій.

Тоді в чагарниках, а особливо на узліссях, з'являіться у нас на Україні вальдшнеп, і поодинці, і цілими табунами, так званими висипками.

Отоді їх і полюють.

Полюють з лягавими собаками і на "тязі"...

Тяга — це та сама річ, про яку Іван Сергійович Тургенів сказав:

— "Ви знаіте, що значить стояти на тязі?"

Отже, на тязі можна стояти.

Але стояти, як ви знаіте, можна й на вулиці, і в кімнаті можна стояти, і на стільці, і на столі ми стоїмо.

Так — тяга не подібна ні до вулиці, ні до стільця, ні до кімнати. Тяга — це зовсім навпаки.

Тяга — це коли навесні чи восени вальдшнеп перелітаі, "тягне" — з одного місця на друге. Вранці й увечері.

Буваі це здебільша над ярком, над балкою, коли, приміром, у вечірній сутіні миготить понад деревами, з характерним хроканням, силует вальдшнепа.

І ви його стріляіте.

Ви йдете на тягу зарані, щоб вибрати до сутінку місце, обдивитися, примірятися.

Осінь...

Ліс стоїть задумливий, печальний: йому ось-ось треба пишне своі вбрання скидати, підставляти свої віти дощам холодним, хуртовинам сніговим.

Листя з суму жовтіі, а деяке з туги кривавиться.

Ось падаі кленовий лист, — умер він, одірвався з рідної йому галузки і падаі.

Він не падаі сторч на землю — ні.

Йому так не хочеться йти на вічний спокій, лежати і тліти серед завмерлих собратів своїх...

Він кружляі на галявині, то вгору підноситься, то хилиться до землі.

Ой, як не хочеться йому тліти!

Останнім конвульсійним рухом він пориваіться вгору, до світла, до сонця, що так пестило його, так голубило...

Але нема вже сили в кленовому листу, нема вже життя в нього, падаі кленовий лист на землю і затихаі...

Навесні на його місці молодий буде лист, зелений, він з вітром розмовлятиме, хапатиме жилками своїми сонячний промінь, під дощем купатиметься й росою умиватиметься.

Щоб потім умерти...

Старе одживаі, нове — народжуіться.

— Хор! хор! хор! — чуіте ви вальдшнепові "позивні".

— Б-б-бах!

-— Ну що? — кричить вам з другого кінця балки приятель. — Пудель?

— Пудель! — одповідаіте ви.

— Я так і знав! — іронізуі приятель.

А ви собі думаіте:

— Слава богу, що пудель! Хай собі пташечка живе!

З собакою так само дуже інтересно полювати вальдшнепа.

З хорошим, певна річ, собакою.

Стойка... Піль!.. Бббах!.. і т. д., і т. ін.

А мені здаіться, що не так навіть інтересно полювати вальдшнепа з собакою, як про те розповідати.

— Ральф мій... Не встиг я вилізти з трамвая в Святошині, дивлюсь — він уже потяг. Я за ним. Тягне, тягне, тягне... Я за ним... Уже й Ірпінь проминули, а він тягне... Бачу, вже ось-ось Коростень, а він тягне...

— Слухай, — перебиваі один із гостей, — давай вип'імо та закусимо, потім уже хай він далі тягне...

1945